

Afsluttende rapport ved forsøg

Forsøgsstationen – værksted for professionel scenekunst.

Fakta

Titel:

Fra Studie til Studio

Hovedspørgsmål:

I hvor høj grad er den professionelle skuespillers udvikling af sit håndværk påvirkelig af evnen til at organisere ikke-kommerciel og selv-modereret undervisning?

Forsøgsansvarlig:

Andreas Lyon Kochsvej 21, 2 tv 1812 Frb C

Mobil: 2216 5410

E-mail: andreaslyon@gmail.com

Medvirkende:

Poul Storm: Medlem af DSF

Caroline La Cour: Medlem af DSF

Rebecca Victoria Lund Olsen: Medlem af DSF

Helle Bo: Medlem af DSF

Trine Runge: Medlem af DSF

Anna Lyngby: Medlem af Forsøgsstationen, Meisner (tidligere)

Sine Simonsen: Medlem af Forsøgsstationen

Lene Kreilgård: Medlem af Forsøgsstationen

Mikael Tryman: Malmø Based Actor

Tidsplan:

Seks på hinanden følgende Søndage fra Oktober til November 2018.

Proces

FORBEREDELSE

Efter at have fået godkendt forsøget, bestod forberedelsen af tre faser:

1. **At finde frivillige:** Et par opslag blev delt offentligt via Forsøgsstationens hjemmeside af interne Facebook side, og desuden gennem Proscenium. I opslaget blev der givet en kort skitsering af intentionen og forsøgets varighed samt datoer, med en opfordring til interesserede og kvalificerede skuespillere om at henvende sig til den forsøgsansvarlige, som desforuden også brugte sit eget netværk til at indhente deltagere.
2. **Interviews:** De potentielle deltagere blev interviewet så de havde mulighed for at stille spørgsmål, og så den forsøgsansvarlige klart kunne fremlægge rammerne for forsøget

3. **Første møde:** Selv om det første møde teknisk set var en del af de på Forsøgsstationen bookede tider, havde det en forberedende funktion. Her blev det endelige forsøgsgrundlag lagt ud til deltagerne, og følgende formaliteter blev lagt til grund for opstart:
- a. Deltagerne er forpligtet til både at deltage ved optræden såvel som ved moderering og kritik.
 - b. Moderering af enkelte scener eller monologer (herefter kaldt materialet) skal foregå ved én på forhånd udvalgt deltager, der bærer titlen moderator og har ansvaret for at spørge ind til, kritisere, vejlede og give forslag til ændringer i materialet. Heri indgår autoritet til at bede om at se materialet igen efter de givne noter er blevet indstuderet.
 - c. Deltagerne er frit stillet til selv at finde materiale under opfordring af at arbejde på materiale de sædvanligvis ikke ville få chancen for, og som enten udfordrer eller tiltrækker dem kraftigt.
 - d. Deltagerne har ret til ikke at bringe materialet tilbage efter moderering.
 - e. Den forsøgsansvarlige deltager selv i forsøget, og har derfor til opgave kun at bruge sin styrende autoritet hvis forsøget efter dennes mening er i fare for at gå i stå eller markant ændres fra dets oprindelige paradigme (se Hovedspørgsmål).
 - f. En Facebook gruppe blev vedtaget som fællesforum til deling af materiale, diskussioner, opslag, m.m.

ETAPER

Man kan med fordel se på tiden imellem forsøgets fælles aktivitet som etaper. Imellem hvert møde havde de enkelte deltagere frit lejde til at mødes og forberede deres materiale. Omfanget af denne aktivitet varierede naturligvis meget fra deltager til deltager, da nogle påtog sig nye og udfordrende scener, mens andre valgte at bringe allerede forberedt materiale ind.

For nogle ville det være ensbetydende med flere ugentlige møder med en scene partner, egen øvning og forberedelse til fremførelse.

For andre en sondering og afvejning af potentielt materiale og en stærk berøring med udvælgelsesprocessen knyttet dertil.

FORSØGETS AUTOGENESIS

Flere gange affødte forsøget spørgsmål om anvendt metode. Allerede ved de første møder opstod der spontant situationer hvor vi sammen måtte debattere os frem til nye fremgangsmåder og ændrede metoder. Det drejede sig bl.a. om følgende:

1. **Brug af sufflør.** En sufflør blev tilladt, men det blev kraftigt indskærpet kun at bruge denne undtagelsesvis efter at flere deltagere "hang" på suffløren.
2. **Moderators suverænitet.** Indledningsvis blev de ikke-modererende deltagere der sad som publikum til fremførelsen af andres materiale tilladt at komme med kommentarer, men bedt kun at kommentere på deres indtryk og undlade at fremføre forslag til ændringer med mindre de specifikt blev spurgt herom af moderator. Der blev efter første møde vedtaget konsensus om at være yderst sparsom med bemærkninger fra publikums side.
3. **Deltager forpligtelser.** Deltagere der aflyste fremmøde gentagne gange blev opfordret til at framelde sig. Lige såvel blev deltagere der ikke havde materiale at fremvise bedt om at vente med deltagelse indtil dette var klar.
4. **Tidstager.** For at sikre at alle deltagere fik mulighed for at fremvise med tilpas tid til moderering, indførtes en ny rolle blandt publikumsdeltagerne: Tidstageren, der fik autoritet til at bede moderator afslutte modereringen til tiden.
5. **Cheerleader.** Erfaringen viste efterhånden at de udfordringer der var i at give og tage kritik i væsentlig grad tyngede humøret, så deltagere følte træthed og var udkørte efter tre timers arbejde. Vi indførte derfor en cheerleader-rolle, hvis funktion udelukkende skulle være at holde humøret højt uden at involvere sig i andet arbejde.

KOMMUNIKATION

Verbal kommunikation var hovedsædet for vores forsøg. Dels var hovedparten af det fremførte materiale rig på dialog og ord generelt, dels var en af grundstenene i forsøgets paradigme at få skuespilleren til at tage det på sig, at skabe ord om dette materiale.

De tre roller deltagerne på skift havde, som spiller, moderator og publikum, stillede desuden metadynamisk kommunikationens rolle til skue (se konklusion).

På et tidligt punkt blev der fremført forslag til hvordan disse ord kunne dannes hos den deltager der havde moderator rollen, bl.a.:

1. Sig tre gode ting og tre dårlige ting. Ved at sikre sig at man udtrykker både negative såvel som positive indtryk som tommelfinger regel, kan den person der modererer bedre få åbnet op for de ord der kan være udfordrende, men nødvendige, at bruge.
2. Stille "hv"-spørgsmål. Ideen om at udforske materialet og skuespillernes tilgang til det fremfor nødvendigvis at kritisere eller bede om ændringer blev fremført som en stimuli for nysgerrighed og skærpet observation, i tråd med hovedspørgsmålets centrale ide.

Desuden kommunikerede de enkelte deltagere sammen i deres fælles forberedelser. Lige såvel kommunikerede gruppen sammen i et fællesforum på Facebook i et forsøg på at forberede møder og forsøgets udvikling på bedste vis.

REFLEKSION

Den direkte refleksion over de fremførte værker blev netop gjort i det af forsøget etablerede fællesforum. Også fællesgruppen på Facebook blev brugt til refleksion, men her overvejende for praktiske detaljer mht. forventet materiale ved næste møde, deltagelse og diverse opslag og tilkendegivelser der kunne pejle deltagerne ind på materiale, metoder og fælles samarbejde.

Der blev gjort referencer til skrevne værker og diverse teater teorier, men opmærksomheden lå først og fremmest på den personlige udveksling mellem moderator og spiller(e).

Den sidste dag blev der optaget på video, for at deltagerne derigennem fik chance for at reflektere over deres egen optræden.

Konklusion

Den tese der er indeholdt i hovedspørgsmålet blev delvist bekræftet. Skuespillerens håndværk ER påvirkeligt af evnen til at organisere egenhændig undervisning. I den noterede feedback fra de deltagende blev det klart at der var udfordringer ved både at tage imod kritik fra andre såvel som at give videre. At dette var med til at skabe refleksion og udvidelse af forståelse for spillerens håndværk, er der ingen tvivl om. Spørgsmålet er i hvor høj grad, og om dette ultimativt kan isoleres fra den enkeltes villighed til at ændre sin forståelse for sit håndværk.

På trods af denne vægt på det personlige, gav forsøget afkast på gruppeplan, i form af de opfundne regler og roller.

Efter forsøget

Der er et ønske fra samtlige deltagere – og potentielle deltagere der af tidsmæssige årsager ikke kunne deltage - om fortsættelse. Af flere er der blevet fremsat forslag om at indskærpe kravene til deltagernes adgangsgivende erfaringer, samt af disciplin under udførelse.

Forsøget har med sikkerhed afstedkommet en forandring i deltagernes måde at afprøve sig selv på. Det er endnu ikke vist om forsøget har afstedkommet nye samarbejder eller påvirket fremtidige produktioner o.lign. Blot kan det konkluderes at netværksmulighederne for den enkelte deltager har været positivt påvirket af forsøget.